

Frågor och svar angående direktiv 2017/2398 om ändring av EU-direktivet om carcinogener och mutagena ämnen i arbetet

Vilken status har respirabel kristallin kvarts i EU:s arbetsmiljölagsstiftning?

När börjar det ändrade direktivet om carcinogener och mutagena ämnen i arbetet (2017/2398) att gälla?

Hur ser industrimineralbranschen på direktivet om carcinogener och mutagena ämnen i arbetet (CMD)?

I vilka ämnen kan kristallin kvarts förekomma?

Vilka mineraler omfattas av direktiv 2017/2398 om carcinogener och mutagena ämnen?

Vilka konsekvenser får detta för användare i värdekedjan?

Kommer distributionskedjan för industrimineraler att påverkas?

Hur kommer kravet på utbyte att tillämpas?

Vilka skyldigheter kommer direktivet om carcinogener och mutagena ämnen i arbetet (CMD) att medföra?

Vad är definitionen av ett slutet system?

Vad är NEPSI-avtalet?

Vem har undertecknat NEPSI-avtalet?

Vilka extra fördelar innebär undertecknande av NEPSI?

Får direktiv 2017/2398 några följder för produktmärkning?

Innebär detta att kristallin kvarts ska klassificeras och märkas som ett cancerframkallande ämne?

Innebär den nya lagstiftningen att ämnen som innehåller respirabel kristallin kvarts (RCS) blir förbjudna i handeln?

Vad innebär det nya EU-direktivet om carcinogener och mutagena ämnen (CMD) i länder där respirabel kristallin kvarts redan omfattas av lagstiftning angående cancerframkallande ämnen i arbetet?

De flesta EU-stater har redan infört ett gränsvärde för respirabel kristallin kvarts. Måste medlemsstater som satt lägre eller högre gränser anpassa sina yrkeshygieniska gränsvärden?

Vilka skyldigheter avseende kommunikation med kunder och anställda medför detta för producenter?

Vilka följder får direktivet om carcinogener och mutagena ämnen i arbetet (CMD) för hantering av avfall som till viss del består av respirabel kristallin kvarts?

Vilka följder får direktivet om carcinogener och mutagena ämnen i arbetet (CMD) för hantering av återvinningsbart material som till viss del består av respirabel kristallin kvarts?

Var finns mer information?

Vilken status har respirabel kristallin kvarts i EU:s arbetsmiljölagstiftning?

"Arbete som innebär exponering för respirabelt kristallint kvartsdamm som bildas genom en arbetsprocess" ingår i direktiv (EU) 2017/2398 från 12 december 2017, som är ett tillägg till direktiv 2004/37/EG om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för carcinogener eller mutagener i arbetet, förkortat "CMD". Referens: Europeiska unionens officiella tidning (OJ L345) - artikel 1(4).

Ett bindande gränsvärde på 0,1 mg/m³ för respirabelt kristallint kvartsdamm fastställs i bilaga III.

Länk till direktivet som översatts till samtliga EU-språk http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2017.345.01.0087.01.ENG&toc=OJ:L:2017:345:FULL

Andra texter som berör respirabelt kristallint kvartsdamm i direktiv 2017/2398 är:

Skäl 18: Det finns tillräckligt med bevis för att respirabelt kristallint kvartsdamm är cancerframkallande. På basis av tillgänglig kunskap, inklusive vetenskapliga och tekniska uppgifter, bör ett gränsvärde fastställas för respirabelt kristallint kvartsdamm. Respirabelt kristallint kvartsdamm som bildas genom en arbetsprocess omfattas inte av klassificeringen i enlighet med förordning (EG) nr 1272/2008. Arbetet som innebär exponering för respirabelt kristallint kvartsdamm som bildas genom en arbetsprocess bör därför införas i bilaga I till direktiv 2004/37/EG och det bör fastställas ett gränsvärde för respirabelt kristallint kvartsdamm ("respirabel fraktion") som, i synnerhet mot bakgrund av antalet exponerade arbetstagare, bör vara föremål för översyn.

Skäl 19: Vägledning och exempel på god praxis som tagits fram av kommissionen, medlemsstaterna eller arbetsmarknadens parter eller genom andra initiativ, som dialogen med arbetsmarknadens parter om "Överenskommelsen om skydd av arbetstagarnas hälsa genom god hantering och säker användning av kristallin kvarts och produkter som innehåller detsamma" (NEPSI), är värdefulla och nödvändiga verktyg för att komplettera lagstiftningsåtgärder, särskilt för att stödja en effektiv tillämpning av gränsvärdena, och de bör därför tas i noggrant beaktande. Bland dessa finns åtgärder för att förebygga eller minimera exponeringen som dämpning med vatten för att förhindra damm från att bli luftburet i fallet med respirabel kristallin kvarts.

Skäl 30: Den rådgivande kommittén för arbetsmiljöfrågor har i sina utlåtanden hänvisat till en översynsperiod när det gäller bindande yrkeshygieniska gränsvärden för exponering för flera ämnen, till exempel respirabelt kristallint kvartsdamm, akrylamid och 1,3-butadien. Kommissionen bör ta hänsyn till dessa utlåtanden vid prioriteringen av ämnen för vetenskaplig utvärdering.

Artikel 1(3): följande artikel har införts:

"Artikel 18a

Utvärdering

Kommissionen ska, som en del av nästa utvärdering av genomförandet av det här direktivet, inom ramen för den utvärdering som avses i artikel 17a i direktiv 89/391/EEG, även bedöma om gränsvärdet för respirabelt kristallint kvartsdamm behöver ändras. Kommissionen ska vid behov föreslå nödvändiga ändringar avseende det ämnet.

Respirabel kristallin kvarts som "bildas under en process" definieras i EU-kommissionens pressmeddelande IP/16/1656 som "damm som bildas genom arbetsprocesser såsom gruvdrift, stenbrytning, tunneldrivning, skärning, krossning eller malning av material som innehåller kvarts, såsom betong, tegel eller sten".

När börjar det ändrade direktivet om carcinogener och mutagena ämnen i arbetet (CMD) att gälla?

Direktivet trädde i kraft 16 januari 2018 och sista datum för införlivande i medlemsstaternas lagstiftning är 17 januari 2020.

Hur ser industrimineralbranschen på direktiv 2017/2398 om carcinogener och mutagena ämnen i arbetet?

Hälsoskydd för arbetstagare har alltid stått överst på dagordningen inom industrin för industrimineraler.

Branschen välkomnar fastställandet på EU-nivå av ett bindande gränsvärde på 0,1 mg/m³ respirabel fraktion som tidsvägt genomsnitt under 8 timmar (8h TWA) för respirabelt kristallint kvartsdamm. Det europeiska gränsvärdet för exponering förväntas komplettera det **branschöverskridande NEPSI-avtalet om social dialog** som är ett resultat av förhandlingar mellan 15 industrisektorer och deras motsvarande fackförbund i syfte att skydda arbetstagare mot exponering för respirabelt kristallint kvartsdamm.

Skäl 19 i direktiv 2017/2398 anger att "vägledning och exempel på god praxis som tagits fram av kommissionen, medlemsstaterna eller arbetsmarknadens parter eller genom andra initiativ, som dialogen med arbetsmarknadens parter om "Överenskommelsen om skydd av arbetstagarnas hälsa genom god hantering och säker användning av kristallin kvarts och produkter som innehåller detsamma" (NEPSI), är **värdefulla och nödvändiga verktyg** för att komplettera lagstiftningsåtgärder, särskilt för att stödja en **effektiv tillämpning** av gränsvärdena, och de bör därför tas i noggrant beaktande." Industrimineralbranschen är tacksam och hedrad över detta officiella erkännande.

I vilka ämnen kan kristallin kvarts förekomma?

Kvarts, som utgör 12 % av jordskorpan, är den vanligaste av de nio kristallformerna av kiseldioxid och det näst mest förekommande mineralet i naturen. I princip all gruv- och stenbrytningsverksamhet innebär kontakt med kristallin kvarts. Det förekommer i en överväldigande majoritet av de material som bryts från marken. Exempel innefattar sand, grus och kvadersten, samt metallisk och icke-metallisk malm.

Vilka mineraler omfattas av direktiv 2017/2398 om carcinogener och mutagena ämnen i arbetet (CMD)?

Samtliga mineraler/råmaterial som innehåller kristallin kvarts (oavsett procenthalt) berörs. Industrimineralproducenter och deras kunder måste kontrollera risken att arbetstagare exponeras för respirabelt kristallint kvartsdamm som bildas genom deras processer i enlighet med minimikraven i CMD, dvs. artikel 4.1., 5.2. och 5.3. i den kompletterade versionen av direktiv 2004/37/EG.

Vilka konsekvenser får detta för användare i värdekedjan?

De olika medlemsstaterna kommer att införliva det europeiska direktivet i den nationella lagstiftningen och arbetsmiljöinspektörer kommer att informeras om de nya lagarna.

Skyldigheterna i CMD gäller för alla arbetsgivare och samtliga arbetsprocesser som ger upphov till exponering för respirabelt kristallint kvartsdamm. För varje arbetsplatssituation där dessa processer förekommer gäller skyldigheterna i kapitel II i direktiv 2004/37/EG.

Om det inte redan gjorts ska en riskbedömning genomföras och exponeringsreducerande åtgärder ska vidtas enligt reglerna i CMD, samt i syfte att uppnå exponeringsgränsvärdet på 0,1 mg/m³. Exponering måste mätas och övervakas.

NEPSI:s vägledning om god praxis är en användbar och praktisk guide för tillämpning av CMD-reglerna. Vägledningen innehåller uppgiftsblad med specifika råd kring hur man tillämpar minimikraven. Den finns tillgänglig på 23 språk på webbplatsen www.nepsi.eu och går även att få tag på via mineralleverantörer. Det går alltid att lägga till fler uppgiftsblad i vägledningen.

I de flesta fall har lämpliga arbetsskyddsåtgärder redan införts. Om så inte är fallet rekommenderas att man söker hjälp från mineralleverantören som kan ge råd kring säker hantering och användning av sina produkter. För de sektorer som använder dessa produkter men ännu inte har vidtagit åtgärder kan det vara en god idé att gå med i NEPSI-avtalet.

Kommer distributionskedjan för industrimineraler att påverkas?

Nej, distributionskedjan för industrimineraler kommer inte att påverkas av det nya direktivet. De flesta åtgärder i direktivet om carcinogener och mutagena ämnen har redan införts av tillverkare och användare av kristallin kvarts eller produkter som innehåller detsamma. Gränsvärden för yrkesexponering för respirabel kristallin kvarts fanns redan i samtliga medlemsstater, men direktivet fastställer en högre standard för kontroll av exponering på arbetsplatser i hela värdekedjan. Genom att uppge korrekt och fullständig information för kunder finns det ingen anledning att förvänta sig några större förändringar inom distribution av industrimineraler. Producenter av industrimineraler är beredda att hjälpa sina kunder att minska arbetstagares exponering för respirabel kristallin kvarts som bildas genom processer och att informera dem om god praxis i den enskilda situationen. Detta kommer att bli en väsentlig beståndsdel i policyer för produktomsorg.

Det är oerhört viktigt att kunder i industrimineralbranschen förstår att det nya europeiska direktivet endast berör kontroll av arbetstagares exponering för respirabelt kristallint kvartsdamm som bildas genom process – det har inget att göra med klassificering och märkning av produkter som innehåller kristallin kvarts.

De levererade produkterna måste inte bytas ut eller märkas som cancerframkallande, men risken att arbetstagaren exponeras för det luftburna damm som kan bildas vid bearbetning av mineralprodukter och råmaterial som innehåller kristallin kvarts måste analyseras och kontrolleras på ett regelrätt vis, genom tillämpning av ny lagstiftning och god praxis enligt NEPSI. Många nedströmsanvändare av mineralprodukter har redan infört rutiner för god praxis som överensstämmer med de som tagits fram i NEPSI:s vägledning.

Hur kommer kravet på utbyte att tillämpas?

I artikel 4 i direktiv 2004/37/EG om carcinogener och mutagena ämnen i arbetet anges att "arbetsgivaren skall inskränka användningen av varje carcinogent eller mutagent ämne på arbetsplatsen i synnerhet genom att ersätta det, i den mån det är tekniskt möjligt, med ett ämne, preparat eller process som med tillämpat arbetssätt inte innebär någon risk eller innebär mindre risk för arbetstagarnas hälsa och/eller säkerhet".

När det gäller respirabel kristallin kvarts omfattar posten i bilaga I i direktiv 2017/2398 följande: "Arbete som medför exponering för respirabelt kristallint kvartsdamm som bildas av arbetsprocess".

Detta innebär att kravet på utbyte gäller de arbetsprocesser som ger upphov till respirabelt kristallint kvartsdamm.

Rent praktiskt innebär detta att tillverkare och användare av kristallin kvarts samt produkter som innehåller detsamma gör en riskanalys och, i den mån det är tekniskt möjligt, planerar att ersätta de processer som ger upphov till respirabelt kristallint kvartsdamm med andra processer.

Ett typiskt exempel är de våta processer som förhindrar att partiklar blir luftburna och på så sätt motverkar exponering för respirabel kristallin kvarts.

God praxis av det slag som t.ex. anges i NEPSI-överenskommelsen tillhandahåller användbar, välgrundad och situationsanpassad vägledning vid tillämpning av kravet på utbyte och andra skyddsåtgärder mot exponering som ingår i CMD.

Vilka skyldigheter kommer direktivet om carcinogener och mutagena ämnen i arbetet (CMD) att medföra?

Enligt artikel 3 till 6 i direktiv 2004/37/EG är arbetsgivare skyldiga att fastställa och bedöma risker för de verksamheter där arbetstagare exponeras för eller sannolikt kommer att exponeras för carcinogener eller mutagener i arbetet. Vid förfrågan måste arbetsgivare ge tillsynsansvarig myndighet resultaten av riskbedömningar och information om de åtgärder som vidtagits, inbegripet skälen för att använda carcinogener eller mutagena ämnen.

Arbetsgivaren ska i den mån det är tekniskt möjligt inskränka användningen av carcinogena/mutagena ämnen genom att ersätta det med ett ämne/preparat/process som inte utgör någon risk eller innebär minskad risk, och måste vid förfrågan skicka resultat av utredningar till behöriga myndigheter. Om utbyte inte är tekniskt möjligt (eller det inte går att arbeta i ett slutet system) måste nästa förebyggande åtgärd i hierarkin (artikel 5) vidtas.

Hur dessa skyldigheter tillämpas i Europa kommer till stor del att bero på hur formuleringen av CMD tolkas och genomdrivs i de enskilda medlemsstaterna.

När det gäller respirabel kristallin kvarts är det viktigt att vara medveten om att posten i bilaga I avser de processer som ger upphov till respirabelt damm av detta slag.

Via NEPSI-avtalet om social dialog har de deltagande branscherna tagit fram en omfattande uppsättning metoder för vägledning och bedömning som inriktas på begränsande åtgärder, där man tagit hänsyn till de vitt skilda förutsättningarna inom olika industrier samt de bästa tillvägagångssätten för dessa olika förhållanden med hjälp av specifik branschexpertis. Det kan sägas att överenskommelsen utgör ett komplement till de allmänna reglerna i direktivet och att avtalsparterna genom att följa NEPSI:s vägledning tillämpar dessa regler på ett välgrundat sätt, anpassat till de förutsättningar som råder.

Detta innebär att om arbetsgivarbranscherna inom NEPSI efter utförd riskbedömning kan demonstrera för behöriga myndigheter att det inte är möjligt att ersätta de processer som ger upphov till respirabelt kristallint kvartsdamm, kan de gå vidare till nästa steg i CMD:s åtgärdshierarki. NEPSI:s vägledning om god praxis innehåller särskilt anpassade tillvägagångssätt för industriprocesser som innebär att man ersätter processer som ger upphov till respirabelt kristallint kvartsdamm med mindre riskfyllda motsvarigheter, eller åtminstone minimerar exponering så långt det är tekniskt möjligt.

Som en jämförelse och praktisk guide kan nämnas att införandet av trädamm i bilaga I och II (med tillhörande yrkeshygieniska gränsvärden) inte har haft någon omfattande inverkan på träindustrins verksamhet samtidigt som ett godtagbart skydd för arbetstagarnas hälsa har införts.

Vad är definitionen av ett slutet system?

Ett slutet system är ett processsystem där utrustningen har konstruerats och fungerar på ett sätt som innebär att operatörens kontakt med det ämne den innehåller begränsas till underhållsarbeten.

Vad är NEPSI -avtalet?

År 2006 utvecklade branschen (arbetsgivare och arbetstagare i 14 industrisektorer) en **vägledning om god praxis för förebyggande och skydd av personalens hälsa via god hantering av kristallin kvarts och produkter som innehåller detsamma**. Vägledningen bildar utgångspunkt för ett **avtal om social dialog** och innehåller fler än 65 uppgiftsblad som beskriver god praxis för ett flertal arbetsaktiviteter. Uppgiftsbladen identifierar lämpliga skyddsåtgärder som hjälper arbetsgivare att minimera exponeringsnivåer för respirabel kristallin kvarts.

Avtalet publicerades i Europeiska unionens officiella tidning (OJ 2006/C279/02), översattes till 22 språk och blev startpunkten för den största informationskampanjen någonsin kring risker i samband med exponering för respirabel kristallin kvarts. I avtalet ingår obligatorisk rapportering vartannat år angående överenskommelsens tillämpning på arbetsstället och de effekter som redan märkts på de berörda arbetsplatserna. Avtalsparterna åtar sig att bedriva mer forskning avseende risker för exponering samt att regelbundet uppdatera och komplettera rutinerna för god praxis.

NEPSI-överenskommelsen är ett unikt förebyggande verktyg ämnat att förbättra arbetarskyddet på arbetsplatsen genom de åtgärder avseende reducering av respirabelt kristallint kvartsdamm som beskrivs i den ständigt uppdaterade vägledningen om god praxis. I skäl 19 i direktiv 2017/2398 anges uttryckligen att: **Vägledningar och exempel på god praxis som tagits fram av kommissionen, medlemsstaterna eller arbetsmarknadens parter eller genom andra initiativ, som dialogen med arbetsmarknadens parter om "Överenskommelsen om skydd av arbetstagarnas hälsa genom god hantering och säker användning av kristallin kvarts och produkter som innehåller detsamma" (NEPSI), är värdefulla och nödvändiga verktyg för att komplettera lagstiftningsåtgärder, särskilt för att stödja en effektiv tillämpning av gränsvärdena**, och de bör därför tas i noggrant beaktande. Bland dessa finns åtgärder för att förebygga eller minimera exponeringen som dämpning med vatten för att förhindra damm från att bli luftburet i fallet med respirabel kristallin kvarts.

Vem har undertecknat NEPSI-avtalet?

År 2006 undertecknade arbetsgivare och arbetstagare från 14 industrisektorer "Överenskommelsen om förebyggande och skydd av personalens hälsa genom god hantering och säker användning av kristallin kvarts och produkter som innehåller detsamma" (det så kallade NEPSI-avtalet – Europeiska nätverket för kvarts, som publicerades i Europeiska unionens officiella tidning (OJ 2006/C279/02).

Arbetstagarna representeras av: IndustriAll (fackförbund). Arbetsgivarna representeras av följande branschorganisationer: GlassFibreEurope (glasfiber), BIBM (förgjuten betong), CAEF (gjuteri), CEEMET (metall-, ingenjör- och teknikbaserade industrier), CEMBUREAU (cement), CERAME-UNIE (keramiska industrier), EMO (murbruk), EUROMINES (gruvdrift), EUROROC (natursten), EURIMA (isolering mineralull), EXCA (expanderad klinker), FEVE (förpackningsglas), Glass for Europe (planglas), IMA-Europe (industriella mineraler), UEPG (aggregat).

Fler avtalsparter är alltid välkomna, och nyligen har följande arbetsgivarorganisationer anslutit sig till NEPSI: European Calcium Silicate Producers Association (ECSPA), European Ready Mixed Concrete Organisation (ERMCO) och Engineered Stone Manufacturers Association (AstA Worldwide).

Vilka extra fördelar innebär undertecknande av NEPSI?

NEPSI, det europeiska nätverket för kvarts, har främjat tillämpning av god praxis för reducering av damm samt övervakning av avtalets tillämpning via fem tvåårsrapporter med nyckeltal.

I direktiv 2017/2398 skäl 19 anges att det branschövergripande avtalet om social dialog för förebyggande och skydd av personalens hälsa via god hantering och användning av kristallin kvarts "är ett värdefullt och nödvändigt verktyg för att komplettera lagstiftningsåtgärder, särskilt för att stödja en effektiv tillämpning av gränsvärdena". Detta innebär att NEPSI:s medlemmar redan har tillgång till en mängd värdefull information och riktlinjer om hur man hanterar ämnet i överensstämmelse med direktivets bestämmelser, och denna information kan delas och användas av organisationer som inte undertecknat NEPSI.

Social dialog är en grundläggande komponent i den europeiska sociala modell som fick fullt genomslag i Amsterdamfördraget. De sociala samarbetsparterna (representanter för arbetsgivare och arbetstagare) kan på så sätt aktivt bidra till utformningen av europeisk socialpolitik.

NEPSI-avtalets mål är:

- skydd av hälsan för personalen och andra individer som i yrket och på arbetsplatsen exponeras för respirabel kristallin kvarts från material/produkter/råmaterial som innehåller kristallinkvarts.
- minimerad exponering för respirabel kristallin kvarts på arbetsplatsen genom att tillämpa här fastställd god praxis, för att förhindra, eliminera eller reducera de yrkesmässiga hälsorisker som respirabel kristallin kvarts medför.
- att öka kunskapen om potentiella hälsomässiga effekter av respirabel kristallin kvarts och om god praxis.

NEPSI-överenskommelsen är ett unikt förebyggande verktyg ämnat att förbättra arbetarskyddet på arbetsplatsen genom de åtgärder avseende reducering av respirabelt kristallint kvartsdamm som anges i den ständigt uppdaterade vägledningen om god praxis. Avtalet motiverar arbetsplatser, företag och till och med länder att förbättra resultaten jämfört med det senaste rapporteringstillfället.

Undertecknandet av NEPSI innebär bättre hälsa och säkerhet på avtalsparternas arbetsplatser och ger ökade möjligheter att påverka bästa praxis för framtiden, att dela erfarenheter med andra användare och tillverkare av kristallin kvarts, och att hålla koll på det senaste inom utvecklingen av god praxis.

Får direktiv 2017/2398 några följder för produktmärkning?

Nej. Direktivet ingår endast i ramverket för arbetsmiljölagstiftning. Inom EU regleras klassificering och märkning av produkter av separat lagstiftning (förordningen om klassificering, märkning och förpackning 1272/2008 – förkortad CLP). Det finns ingen direkt koppling mellan de två rättsliga ramverken. Direktiv 2017/2398 avser det respirabla damm som bildas till följd av arbetsprocesser, inte själva ämnet. Kristallin kvarts som introduceras i handeln lyder under de klassificeringskrav som anges i förordning (EG) 1272/2008, medan kristallint kvartsdamm som bildas genom en arbetsprocess inte klassificeras enligt denna förordning.

Innebär detta att kristallin kvarts ska klassificeras och märkas som ett cancerframkallande ämne?

Nej. Det är tillverkarnas och leverantörernas ansvar att märka sina produkter enligt förordningen för klassificering, märkning och förpackning (CLP), och inga nya regler har införts på denna nivå. Allmänna mekanismer för produktomsorg är värdefulla för arbetstagares hälsa genom hela värdekedjan.

I överensstämmelse med CLP-förordningen klassificerar producenter inom industrimineralbranschen kvarts- (fin fraktion) och kristobalitprodukter (fin fraktion) som STOT RE kategori 1 på grund av silikosrisken. STOT står för specifik organotoxicitet och RE avser upprepad exponering. Branschens klassificering uppmärksammar att den huvudsakliga hälsoriskerna vid långvarig exponering för respirabel kristallin kvarts i arbetet är silikos, och att åtgärder som motverkar silikos även förebygger den tillhörande risken för lungcancer.

Innebär den nya lagstiftningen att ämnen som innehåller respirabel kristallin kvarts (RCS) blir förbjudna i handeln?

Nej. Direktiv 2017/2398 ingår endast i ramverket för arbetsmiljölagsstiftning. Inom EU regleras klassificering och märkning av produkter av separat lagstiftning (förordningen om klassificering, märkning och förpackning 1278/2008 – CLP). Det finns ingen direkt koppling mellan de två rättsliga ramverken. Direktiv 2017/2398 avser respirabelt kristallint kvartsdamm som bildas till följd av arbetsprocesser, inte själva ämnet.

Direktiv 2017/2398 (CMD) avser "arbete som medför exponering för respirabelt kristallint kvartsdamm som bildas av arbetsprocess". Detta är ett luftburet damm som bildas till följd av en process, inte en produkt i handeln.

Tillämpningen av CMD inriktas på skyddsåtgärder som ska vidtas på arbetsplatsen och har ingen koppling till eller några konsekvenser för klassificering, märkning, marknadsföring eller användning av kristallin kvarts eller produkter som innehåller detsamma.

Anledningen till detta är att hälsorisker som förknippas med hög och långvarig exponering för respirabelt kristallint kvartsdamm endast observerats på arbetsplatser och inte vid konsumentbruk eller i den allmänna miljön.

I den konsekvensbedömning (SWD 2016 152 slutlig version) som medföljer ändringsförslaget till CMD skriver kommissionen på sidan 29 att CMD är ett lämpligare regleringsverktyg för respirabelt kristallint kvartsdamm respektive trädamm jämfört med godkännande och begränsning av kemikalier inom ramarna för REACH. Detta gäller särskilt eftersom dammet **bildas genom en process på arbetsplatsen** och därmed inte omfattas av REACH.

Som en jämförelse och praktisk guide kan nämnas att införandet av trädamm i bilaga I och II (med tillhörande yrkeshygieniska gränsvärden) inte har haft någon omfattande inverkan på träindustrins verksamhet samtidigt som ett godtagbart skydd för arbetstagarnas hälsa har införts.

Vad innebär det nya EU-direktivet om carcinogener och mutagena ämnen i arbetet (CMD) i länder där respirabel kristallin kvarts redan omfattas av lagstiftning angående cancerframkallande ämnen i arbetet?

Detta kommer att diskuteras inom varje medlemsstat under arbetet med att införliva direktivet i den lokala lagstiftningen. Medlemsstaterna måste säkerställa efterlevnad av de minimistandarder som fastställts i direktivet senast 2020. De medlemsstater som redan behandlar respirabel kristallin

kvarts som ett cancerframkallande ämne förväntas inte behöva genomföra några större ändringar av den nationella lagstiftningen.

De flesta EU-stater har redan infört ett gränsvärde för respirabel kristallin kvarts. Måste medlemsstater som satt lägre eller högre gränser anpassa sina yrkeshygieniska gränsvärden?

Det bindande europeiska gränsvärdet anger den högsta tillåtna nivån, dvs. medlemsstaterna får inte lagstifta om högre yrkeshygieniska gränsvärden. Medlemsstaterna får dock införa strängare krav enligt egna rutiner och definitioner, och lägre yrkeshygieniska gränsvärden får fortsätta att gälla i de länder där de redan har införts.

Vilka skyldigheter avseende kommunikation med kunder och anställda medför detta för producenter?

Kunder måste åtminstone upplysas om det bindande europeiska gränsvärdet i avsnitt 15 "Gällande föreskrifter" i säkerhetsdatablad.

Det är god praxis att uppmuntra och hjälpa kunder att utveckla egna metoder och tekniska åtgärder för att eliminera eller i möjligaste mån minimera exponering för respirabel kristallin kvarts som potentiellt kan bildas till följd av deras processer. Det är viktigt att påpeka att det inte är fråga om att byta ut råmaterialet utan att kontrollera de processer som potentiellt kan generera luftburna dammpartiklar vid hantering och användning. Det bästa är att ansluta sig till NEPSI-avtalet och det tillhörande programmet för god praxis, om så inte redan har skett.

Arbetsgivare måste tillhandahålla utbildning för sin personal och förklara hur de beskrivna skyddsåtgärderna ska användas.

I NEPSI:s vägledning om god praxis finns rekommendationer på utbildningsområden.

Vilka följder får direktivet om carcinogener och mutagena ämnen i arbetet (CMD) för hantering av avfall som till viss del består av respirabel kristallin kvarts?

Exponering för respirabelt kristallint kvartsdamm som uppstår via de berörda processerna för avfallshantering måste kontrolleras enligt de skyldigheter i CMD som avser minimering av exponering, och det bindande gränsvärdet måste respekteras.

Vilka följder får direktivet om carcinogener och mutagena ämnen i arbetet (CMD) för hantering av avfall som till viss del består av respirabel kristallin kvarts?

Exponering för respirabelt kristallint kvartsdamm som uppstår genom hantering och behandling av återvinningsbart material innehållande kristallin kvarts måste kontrolleras enligt de skyldigheter i CMD som avser minimering av exponering, och det bindande gränsvärdet måste respekteras.

Var finns mer information?

www.crystallinesilica.eu

www.nepsi.eu